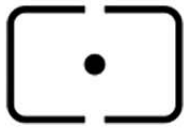

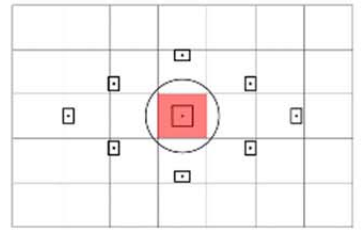
Hurtig guide til din lysmåler

Sådan fungerer din lysmåler, og sådan skal du bruge den

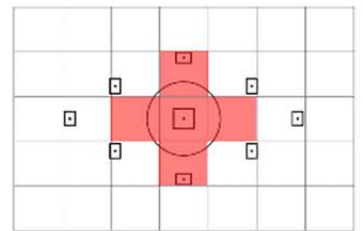
Spotmåling

Lyset måles kun på et lille areal i midten. Det er normalt 2-4% af hele billedarealet

Partiel måling

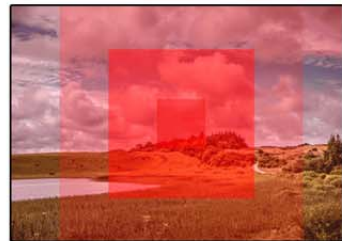
Lyset måles på et større område, end på "spotmåling". Denne måling dækker normalt 10-13% af billedarealet.

Centervægts måling

Lyset måles over hele billedfeltet, men mest i midten, aftagende ud mod siderne.

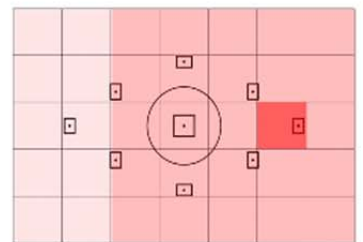
Denne målingsmetode tager IKKE hensyn til hvilke fokuspunkter der bliver brugt.

Evaluerende/Matrix

Dette er standard lysmålingsmetoden på kameraet

Lyset måles over hele billedarealet, men der måles mest omkring de lysmålingspunkter der er i brug eller som kameraet vælger.

Du skal være opmærksom på at hvis du bruger en af de automatiske indstillinger på dit kamera der er markeret med **røde farver** til venstre, har du **INGEN** indflydelse på hvordan lysmåleren måler.

Du skal derfor vælge en af indstillingerne P, S, TV, A eller AV, for at kunne skifte mellem de forskellige lysmålingsmetoder.

Lysmålingsmetoder

Forståelsen af hvordan din lysmåler i dit kamera virker, er måske ikke så vigtigt for de fleste. Det at kende din lysmåler, gør at du nemmere kan omstille dig til forskellige situationer hvor lyset driller.

Jeg vil i denne artikel gennemgå de forskellige lysmålingsmetoder som dit kamera har, det er matrix, mønster, evaluerende, center vægtet måling, og spotmåling

Det at få overblik over lysmålerens virkemåde, kan være frustrerende for en nybegynder, og det er sådan set OK, at hoppe den over i starten, men på sigt vil kendskabet til hvordan din lysmåler virker, give dig mange flere gode billeder.

Hvis du nogensinde har taget et under- eller over eksponeret billede, på indstillingerne Program mode (P), blændeprioritet (A Nikon, AV Canon) eller lukkertidsprioritet (S Nikon, TV Canon), er der gode chancer for at du har valgt den forkerte lysmålingsmetode.

Lysmåleren virker på den måde, at den måler mængden af lyset der kommer ind gennem objektivet, den kommunikerer også med objektivet og får mulige blændeværdier, afstand m.v. og derefter indstiller eksponeringen i overensstemmelse hermed. Alligevel sker det at man får for mørke eller for lyse billeder.

De fleste digitale spejlreflekskameraer på markedet giver dig mindst tre forskellige lysmålingsmetoder, og de hedder, afhængigt af producenten, navne som Matrix lysmåling, Mønster, Evaluerende og spotmåling.

Hvornår skal du bruge Matrix (Mønster, Evaluerende) lysmåling

Matrix, Mønster og Evaluerende er standard lysmålingen på dit kamera. Kameraet indstiller eksponeringen automatisk så den passer til scenen, under hensyntagen til både mørke og lyse områder, og det objektiv du bruger. Metoden anses for god til de fleste motiver, og vil for nogle være fuldt tilstrækkeligt til mere end 95% af alle billeder. Det er derfor også den lysmåling du skal vælge, når du ikke er sikker på hvilken målemetode du skal bruge. Denne lysmålingsmetode er standardindstillingen for de fuldautomatiske programmer der er på dit kamera. Det er programmer som "SCENE", "Action", "Macro" "Portræt" osv. Disse er gerne afbilledet med et ikon der viser indstillingen.

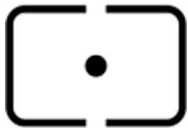
Matrix-og evaluerende lysmåling virker ved at inddele billedrammen i zoner, der tager måler lyset i hver enkelt zone. Den koncentrerer lysmålingen omkring de fokuspunkter hvor der stilles skarpt, for det er ret logisk at lyset skal være perfekt, lige der hvor kameraet stiller skarpt. Kameraet tager derefter et gæt på, hvad dele af scenen er vigtige, og indstiller ISO, blænde og lukketid i overensstemmelse hermed. For det meste, det gør dit kamera et temmelig godt stykke arbejde på denne indstilling

Hvornår du skal bruge centervægtet-lysmåling

Centervægtet lysmåling måler mere i midten af billedområdet. Denne indstilling er derfor god når dit hovedmotiv er i midten af søgeren, og hvis baggrunden afviser meget i lysintensitet = mørkere eller lysere end dit hovedmotiv.

Et eksempel er billedet herunder, til venstre, hvor den lyse baggrund snyder lysmåleren. Lysmåleren tror at der er rigeligt med lys, fordi baggrunden er så meget lysere end forgrunden, og den forsøger så at lave et kompromis, og det gør den aldrig ret godt. Ved at bruge centervægtet lysmåling, ville du få et resultat som billedet herunder, til højre.

Hvornår skal bruge Spot måling

Spotmåling skal bruges når du ønsker at tage billeder, hvor for- eller baggrund er markant anderledes end dit hovedmotiv.

De to eksempler viser fotografiske situationer, hvor det efter min erfaring meget ofte går galt.

Det første med fuglen på pinden, har en meget mørk baggrund, og det vil næsten snyde din lysmåler. Din lysmåler vil tolke billedet som værende overvejende mørkt, og derfor lave det lysere = for lyst.

Det andet eksempel med "sulen" er også for mørk, men det er fordi at resten af billedet er meget lyst. Ved at bruge spotmålingen og placere "det midterste fokuspunkt" på fuglen, bliver eksponeringen som den skal være.

Bemærk af fuglene vist på billedet alle sider stille. Hvis fuglen er i flugt kan du ikke bruge spotmåling, og regne med gode resultater.

Hvordan man bruger du partiel måling

Partiel måling findes faktisk kun på Canons spejlreflekskameraer. Partiel måling måler på mellem 10-13% af billedarealet, og bruges når spotmålingen måler på et for lille område, eller hvis du har svært ved at få spotmålingen til at fungere optimalt for dig.

Hvad er forskellen mellem Partiel- og Spotmåling?

Partiel og spot måling arbejder meget ens, den store forskel ligger i at der måles på enten mellem 10-13% eller på ca. 2.5% af billedarealet. På Nikon-kameraer, dækker spotmålingen ca. 5% af billedarealet. Det er min erfaring, at når valget står mellem partiel- eller spotmåling, er det nemmest at få en korrekt eksponering med partiel måling

Hvornår du skal bruge partiel lysmåling?

Det bedste tidspunkt at bruge partiel lysmåling er, når baggrunden er meget lysere end motivet, eller som på billedet her, at hovedmotivet er lysere end resten af billedet.

Har du nogensinde taget et foto, der har resulteret i dit motiv er så mørkt, de er næsten en silhuet? Det er det perfekte tidspunkt til at skifte lysmålingsmetode på.

Valg af partiel måling er ofte den perfekte løsning hvis du har problemer med at ramme belsningen rigtigt.

Partiel måling til naturfotografering

Naturfotografer kan også drage fordel af partiel måling, når man fotograferer dyr eller mennesker. Hvis motivet er meget mørkere end en lysere baggrund eller motivet er lysere end baggrunden, vil du kunne få en langt pænere eksponering.

Hvornår du skal bruge spotmåling til at fotografere mennesker?

Naturligvis dit emne kunne meget vel være en person. Den samme teori gælder også her, skift til spotmåling, når der er vanskelig belysning. For eksempel en musiker på en scene. Spotmåling målt på musikeren, sikrer dig at lyset er målt korrekt, og de mange spots vil ikke ødelægge eksponeringen. En person med en stor hat, hvor hatten skygger for ansigtet, er også en udfordring for din lysmåler. Her kan et skifte til spotmåling, redde belysningen på dit motiv.

En vigtig knap på dit kamera, "Eksponering låsen"

Hvis du bruger spotmåling eller centervægts måling, og komponer billedet efter du har målt lyset, har du sikkert bemærket, at lysmålingen ændrer sig, når du flytter dit kamera. Selv om du har trykket udløserknappen halvt ned. For at løse dette, skal du bruge eksponerings låseknappen.

Canon:

Knappen til "eksponeringslås" sidder øverst på bagsiden af dit kamera, og er markeret med et * tegn

Når du har målt lyset der hvor det skal være optimalt, klikker du en enkelt gang på * knappen, og nu kan du komponere dit billede færdigt. Kameraet husker lysmålingen og dit billede vil blive belyst ordentligt, der hvor du oprindeligt valgte at låse belysningen.

Nikon

Knappen til eksponeringslås sidder lige til højre for søgeren og de står "AE-L" på knappen. Når du har målt lyset der hvor det skal være optimalt, klikker du en enkelt gang på "AE-L" knappen, og nu kan du komponere dit billede færdigt.

Lidt afhængig af Nikon model, skal du "trykke og holde trykket" indtil du har taget billedet, før du kan låse belysningen.

I en af menuerne bagpå kameraet kan du sætte den til at låse belysningen, som beskrevet under Canons kamera ovenfor.

Så er der ikke flere gode råd i denne artikel, og du kan nu gøre en af to ting. Jeg ved godt hvilken der virker bedst, og jeg vil gerne her afsløre at den rigtige metode, øger din indlæring med over 90%.

1. Gå videre med dagens opgaver og når du så kommer ud og tager billeder næste gang, så må du håbe på at du kuser hvad jeg skrev.
2. Gå ud lige nu og prøv disse ting af. Tag nogle billeder i modlys, prøv de forskellige lysmålingsmetoder af som jeg har beskrevet, og øv dig indtil du er tryk ved at bruge lysmåleren.

Reklame:

Laura er glad

Hendes computer tager nemlig automatisk backup af hendes billeder, videoer og dokumenter.

Hver gang computeren er på nettet tager den backup, hjemme, i skolen og hos vendinder.

Sådan er det iverigt for alle computere, hjemme hos Laura og hendes familie.

